

NORBERGS
KOMMUN

Riktlinje

1(26)

2026-03-02

Dnr BUN 2025/0248

Riktlinjer för skolskjuts och elevresor

Antagen av Barn- och utbildningsnämnden

Norberg kommuns styrdokument kan delas in i tre grupper: reglerande, normerande och aktiverande.

1. **Reglerande** styrdokument förtydligar ansvar och befogenheter.
2. **Normerande** styrdokument förklarar kommunens förhållningssätt.
3. **Aktiverande** styrdokument förklarar önskat läge som vi vill befinna oss i inom specifika områden eller verksamheter.

Matrisen nedan förklarar vilka dokument som hör hemma i vilket sammanhang:

	Reglerande	Normerande	Aktiverande
Övergripande	Arbetsordning	Policy	Strategi
Allmän	Reglemente	Riktlinjer	Handlingsplan
Detaljerad	Delegationsordning	Regler	Verksamhetsplanering

Hämtat ur Riktlinjer för styrdokument, Dnr NBGK 2023/0787.

Beslutad av: Barn- och utbildningsnämnden

Datum: 2026-03-26

Dokumentets giltighet: Giltigt från hösten 2026 och tillsvidare. Revideras av handläggare skolskjuts vid relevanta justeringar av lagar och föreskrifter samt utifrån uppkomna behov inom kommunen.

Innehållsförteckning

Riktlinjer för skolskjuts och elevresor.....	5
Skolskjuts.....	5
Ansvar för skolskjuts	5
Berättigad till skolskjuts.....	6
Specialfall.....	8
Elevresor till gymnasieskola	12
Annan kommun	13
Studieavbrott.....	15
Riksgymnasieverksamhet	15
Ansökan och beslut.....	15
Ansökan.....	15
Beslut.....	16
Organisation och service	16
Erbjudande och färdstätt.....	16
Väntetider	17
Av- och påstigningsplats	18
Säkerhet	19
Vårdnadshavares och elevers ansvar.....	20
Tillsyn och säkerhet	20
Ändrade förutsättningar	20
Utebliven skolskjuts	20
Tappat skolskjutskort	22
Skadegörelse och störande av ordning.....	22
Synpunkter och klagomål	22
Överklagande.....	22
Vad som kan överklagas.....	22
Hur en överklagan går till.....	23
Definitioner	24
Referenser	25

NORBERGS
KOMMUN

Riktlinje

4(26)

2026-03-02

Dnr BUN 2025/0248

Riktlinjer för skolskjuts och elevresor

Elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola har under vissa förutsättningar rätt till kostnadsfri skolskjuts till och från skolan, däremot erbjuds inte skolskjuts till eller från fritidsverksamhet eller förskola. Elever i gymnasieskolan kan ha rätt till ekonomiskt stöd för elevresor.

Vem som har rätt till skolskjuts regleras i skollagen, relevanta förordningar och föreskrifter samt i Norbergs riktlinjer för skolskjuts och elevresor. När en elev ansöker om skolskjuts ska förutsättningarna prövas i det enskilda fallet. Kommunen avgör rätten till skolskjuts och elevresor.

Vid prövningen tas utgångspunkt i de författningsbestämmelser och riktlinjer som reglerar rätten till skolskjuts och hänsyn till samtliga förutsättningar som kan utgöra grund till skolskjuts, det vill säga färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning, eller annan särskild omständighet.

Därtill vill Norbergs kommun att varje elev ska kunna ta sig till och från skolan på ett tryggt och säkert, samt tids- och kostnadseffektivt sätt.

Andra resor inom skolans verksamhet, till exempel vid studiebesök, praktik, modersmålsundervisning eller andra studierelaterade aktiviteter, räknas inte som skolskjuts eller elevresa. Den typen av transporter hanteras av skolan.

Denna riktlinje används som stöd i handläggning av skolskjuts och elevresor. Riktlinjen kompletterar de lagar som gäller inom området.

Skolskjuts

Transporterna mellan hem och förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola respektive anpassad gymnasieskola betraktas som skolskjuts. Gymnasieelevers resor mellan bostad och skola benämns istället för elevresor.

I skollagen ges ingen definition av begreppet skolskjuts, även om där står om elevers rätt till skolskjuts. Kommunen är bara skyldig att anordna skolskjuts till elever i enlighet med skollagens bestämmelser.

Ansvar för skolskjuts

Enligt skollagen ska hemkommunen ombesörja att skolskjuts anordnas. Hemkommunens ansvar omfattar alla elever, oavsett om de får sin utbildning inom det offentliga skolväsendet, i fristående skolor och/eller i en annan kommun.

Kommunen är bara skyldig att anordna skolskjuts till elever i enlighet med skollagens bestämmelser. Om kommunen på frivillig grund och utöver sina skyldigheter ordnar särskild

skjuts som inte är tillfällig, till exempel till förskoleklass, omfattas även dessa transporter av förordningens bestämmelser (1970:340).

Berättigad till skolskjuts

Elever i förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan har under vissa förutsättningar rätt till kostnadsfri skolskjuts till och från skolan. Elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola har möjlighet att ansöka om skolskjuts till och från skolan, däremot erbjuds inte skolskjuts till eller från fritidsverksamhet eller förskola.

En elev i kommunal förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola har rätt till kostnadsfri skolskjuts om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet (9 kapitlet 15 b §, 10 kapitlet 32 § och 11 kapitlet 31 §, 18 kapitlet 27 och 35 §§ skollagen).

Rätten till skolskjuts innebär att alla dessa förutsättningar ska prövas individuellt i varje enskilt fall. Kriterier som ska beaktas för att bli berättigad skolskjuts:

- **Hemkommun:** Barnet ska ha Norberg som hemkommun (se definition i slutet av dokumentet).
- **Anvisad skola:** Eleven ska som regel genomföra sin skolgång på den av kommunen anvisade skolan. Vissa undantag tas upp under specialfall nedan.
- **Färdvägens längd:** Rätten till skolskjuts begränsas till gångavståndet mellan bostad och skola/hållplats enligt nedan:

Stadium	Avstånd till skola/hållplats
Förskoleklass, årskurs 1-3	2.0 km
Årskurs 4-6	3.0 km
Årskurs 7-9	4.0 km

Avståndet mäts i Norbergs kommuns GIS-system. Avståndet, den kortaste lämpliga skolvägen, mäts mellan hemadressen och hållplatsen/skolan.

Vid avståndsmätning mellan hemmet och skolan tas inte hänsyn till att undervisningen kan bedrivas i olika lokaler skilda från skolenhetens huvudadress.

- **Trafikförhållanden:** Trafikmiljöer där fordon och barn vistas innebär alltid risker, men vissa trafikmiljöer är förknippade med större risker än andra. Riskerna i trafikmiljön ska därför vägas in vid skolskjutshanteringen. Skolskjuts medges när färdvägen bedöms som trafikfarlig och riskfylld utöver det normala. Bedömningen av trafiksäkerheten görs individuellt efter en sammanvägning av faktorer som till exempel:

-

- barnets ålder och mognad (hänsyn till vårdnadshavares ansvar)
- hållplatsens läge
- siktförhållanden, belysning
- tillåten hastighet
- trafikintensitet och förekomst av tung trafik
- förekomst av skild gång-/cykelväg, vägrenar
- utformning av passager (järnvägsövergångar, vattendrag, räcken, övergångsställen)
- eventuellt andra omständigheter

Utöver de faktiska trafikförhållandena ska även vårdnadshavarens tillsynsansvar vägas in i bedömningen. Det framgår av en dom (HFD 2023 referat 16). Ett barns vårdnadshavare har ansvar för att barnet får den tillsyn som behövs med hänsyn till barnets ålder, utveckling och övriga omständigheter (6 kapitlet 2 § föräldrabalken). I allmänhet gäller att vårdnadshavarens tillsynsansvar är större ju yngre barnet är. Det innebär bland annat att vårdnadshavare till ett yngre barn ofta har ett förhållandevis stort ansvar för att barnet tar sig till och från skolan. Var gränsen för vårdnadshavarens tillsynsansvar går beror alltid på omständigheterna i det enskilda fallet.

- **Funktionsnedsättning:** En elev med funktionsvariation kan ha rätt till kostnadsfri skolskjuts oavsett avstånd mellan hem och anvisad skola. Vid funktionsvariation ska en bedömning göras om funktionsvariationen påverkar elevens möjlighet att ta sig till och från skolan på egen hand. För att en elev ska bedömas ha behov av skolskjuts utifrån funktionsvariation krävs att funktionsvariationen är varaktig och att elevens vårdnadshavare kan styrka funktionsvariationen. Bedömning görs i samråd med elevens rektor.
- Vid tillfällig funktionsnedsättning utifrån olyckshändelse under skoltid eller på väg till och från skola, gäller Norbergs kommuns kollektiva olycksfallsförsäkring för elever. Elev och vårdnadshavare kontaktar skolan för att få information om skadeanmälan. Försäkringsbolaget hanterar anmälan och eventuell transport.

Vid tillfällig funktionsnedsättning som uppstår under fritid, är vårdnadshavare i första hand anvisad till försäkringar hos eget försäkringsbolag.

En elev med kortvarig funktionsvariation till följd av olycka, till exempel benbrott eller annan medicinsk behandling, eller av annan orsak, till exempel operation, medicinering eller rehabilitering, kan ha rätt till skolskjuts oavsett avstånd mellan hem och anvisad skola. Vid kortvarig funktionsvariation ska en bedömning göras om funktionsvariationen påverkar elevens möjlighet att ta sig till och från skolan på egen hand. För att en elev ska bedömas ha behov av skolskjuts utifrån kortvarig funktionsvariation krävs att elevens vårdnadshavare kan styrka funktionsvariationen, till exempel med ett läkarintyg. Vid behov görs bedömning i samråd med elevens rektor.

NORBERGS KOMMUN

- Vid varaktigt handikapp eller funktionshinder i minst tre månader kan skolskjuts erhållas genom färdtjänst. Handikappet eller funktionshindret skall avsevärt försvåra eller omöjliggöra resor med kollektivtrafiken. Ansökan om färdtjänst görs hos kommunens biståndshandläggare.
- **Annan särskild omständighet:** Ibland förekommer det andra särskilda omständigheter, utöver de ovannämnda, som efter individuell prövning berättigar eleven till skolskjuts. En särskild omständighet kan antingen vara en enskild faktor eller en kombination av orsaker som var för sig inte är tillräckliga skäl för beviljande av skolskjuts, men som tillsammans bildar en särskild omständighet som berättigar till skolskjuts. Det är elevens vårdnadshavares ansvar att presentera ett relevant underlag för bedömning. Vid behov görs bedömning i samråd med elevens rektor.

Specialfall

Annan skola

Rätten till kostnadsfri skolskjuts är enligt skollagen undantaget elever som väljer att gå i en annan skola än den av kommunen anvisade skolan.

Skollagens 10 kapitel 32 § andra stycket lyder: *Denna rätt gäller dock inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns grundskola med stöd av 25–27 §§.*

Om det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen dock anordna skolskjuts även för de eleverna. Detsamma gäller för elever som väljer att gå i en annan kommuns skola. Enligt en dom från Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) innebär begreppet ”ekonomiska svårigheter” att hemkommunen är skyldig att anordna kostnadsfri skolskjuts för en elev som valt en annan skola än den skola kommunen anvisat om det kan ske utan merkostnader för kommunen (HFD 2013 referat 77 och HFD 2023 referat 16).

Del av undervisning i annan skola

En elev kan få skolskjuts när exempelvis undervisning i modersmål, moderna språk eller idrott och hälsa ges vid en annan skola än elevens ordinarie skola, men bara om undervisningen vid den andra skolan sker i början eller slutet av skoldagen och övriga förutsättningar för skolskjuts är uppfyllda. Det förekommer att elever får en del av sin undervisning i en annan skola än den skola där de är inskrivna. Skolinspektionen har i ett beslut som gällde modersmålsundervisning uttalat att huvudmannen för den ordinarie skolan har tillsynsansvar i en sådan situation, inklusive under resan till och från den andra skolan (Skolinspektionens beslut 2018-05-18 dnr 41-2017:10970). Detta eftersom modersmålsundervisning är en del av elevens utbildning. Men det är inte samma sak som att eleven skulle ha rätt till skolskjuts. Skolskjuts innebär resor mellan den plats där utbildningen bedrivs och en plats i anslutning till elevens hem före och efter skoldagen. Resor

NORBERGS KOMMUN

mellan olika undervisningslokaler under skoldagen utgör inte skolskjuts. Bestämmelserna om skolskjuts är därför inte tillämpliga när skolan avgör om en elev kan ta sig själv till undervisningslokalen eller om eleven behöver få transport dit.

Annan kommun

För elev som på grund av vårdnadshavarens önskemål tas emot i en annan kommuns förskoleklass, grundskola eller anpassade grundskola har varken hemkommunen eller mottagande kommun någon skyldighet att anordna skolskjuts. Detta gäller om inte särskilt avtal upprättats.

För elever som väljer att gå i en annan kommuns anpassade gymnasieskola ska hemkommunen anordna skolskjuts i de fall det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter (se också proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, sidan 471–472).

Skolskjuts för vissa elever i anpassade gymnasieskolan som måste övernatta i en annan kommun och för elever som placerats i skyddat boende i en annan kommun, och som går i en anpassad gymnasieskola med offentlig huvudman i en annan kommun, och som på grund av skolgången måste övernatta i den andra kommunen, har rätt till skolskjuts mellan den tillfälliga bostaden och den plats där utbildningen bedrivs under samma förutsättningar som gäller för elever som är hemmahörande i skolkommunen. Även en elev som går i en annan kommuns anpassade gymnasieskola på grund av att eleven har placerats i ett sådant skyddat boende som avses i 9 kapitlet 6 § socialtjänstlagen har rätt till skolskjuts mellan det skyddade boendet och den plats där utbildningen bedrivs, under samma förutsättningar som gäller för elever som är hemmahörande i kommunen.

Det finns särskilda bestämmelser för elever som har tagits emot i en annan kommuns skola därför att de på grund av personliga förhållanden har särskilda skäl att gå i den kommunens skola (9 kapitlet 15 c §, 10 kapitlet 33 § samt 11 kapitlet 32 § skollagen). Om eleven måste övernatta i skolkommunen har eleven rätt till skolskjuts mellan den tillfälliga bostaden och den plats där utbildningen bedrivs under samma förutsättningar som de elever som är hemmahörande i skolkommunen.

Detsamma gäller för en elev som går i en annan kommuns förskoleklass, grundskola eller anpassade grundskola på grund av att eleven har placerats i ett sådant skyddat boende som avses i 9 kapitlet 6 § socialtjänstlagen.

Fristående skola

För elever som går i fristående skolor i sin hemkommun gäller samma regler som för de elever vars vårdnadshavare har valt en annan kommunal skola än den skola där kommunen annars skulle ha placerat dem (9 kapitlet 21 a §, 10 kapitlet 40 § och 11 kapitlet 39 § skollagen). Det innebär att elever som går i fristående skolor i sin hemkommun inte har rätt till skolskjuts, men att kommunen ska anordna skolskjuts även för de eleverna om det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen. Enligt en dom från HFD innebär begreppet ”ekonomiska svårigheter” att hemkommunen är skyldig att anordna kostnadsfri skolskjuts för en

NORBERGS KOMMUN

elev som valt en fristående skola inom hemkommunen om det kan ske utan merkostnader för kommunen (Högsta förvaltningsdomstolens dom 2013-12-04, mål nr 7298-12). Det finns däremot inte några bestämmelser om skolskjuts för elever som går i fristående skolor i en annan kommun än hemkommunen.

Fristående skola i annan kommun

Elever som går i en fristående anpassad gymnasieskola i en annan kommun än hemkommunen har inte rätt till skolskjuts. Men kammarrätten i Göteborg har i en dom från 2017 uttalat att i de fall en kommun inte har någon egen anpassad gymnasieskola, utan hänvisar elever till andra kommuners anpassade gymnasieskolor med stöd av samverkansavtal, måste situationen jämföras med om eleven går i hemkommunens egen anpassade gymnasieskola. (En kammarrätts dom är inte i sig prejudicerande och då det finns fyra kammarrätter kan praxis variera mellan dessa.)

Växelvis boende

En elev som bor växelvis hos sina vårdnadshavare i samma kommun kan ha rätt till skolskjuts från båda bostadsadresserna till skolan och tillbaka, oavsett vilken av dessa adresser som eleven är folkbokförd på (RÅ 2002 referat 91).

Om eleven går i skolan i sin hemkommun men bor växelvis i en annan kommun har eleven däremot inte rätt till skolskjuts mellan skolan och hemmet i den andra kommunen (HFD 2014 referat 34).

I Norberg gäller att vid växelvis boende har elev rätt till skolskjuts om villkoren för skolskjuts i övrigt är uppfyllda. Vid växelvis boende ska båda adresserna vara respektive vårdnadshavares folkbokföringsadress varav den ena även är elevens.

Vårdnadshavare som begär skolskjuts vid växelvisboende, ska lämna in ett fast schema där det tydligt framgår vilka veckor barnet bor hos respektive vårdnadshavare (gäller vid 50% av tiden hos respektive vårdnadshavare).

Ett växelvis boende måste vara ett fast arrangemang förankrat i lagstiftningen. Schema eller beskrivning av elevens boende på de båda adresserna ska bifogas i ansökan. Bor eleven en tredjedel av tiden eller varannan helg hos en vårdnadshavare bedöms det vara en fråga om umgänge. Eleven har då inte rätt till skolskjuts från denna vårdnadshavares adress.

Ledsagare

Elev som har beslut om ledsagare under skolskjutsresan medges att ledsagare åker med i fordonet. Ledsagarens på- och avstigning sker på samma plats som elevens. Ledsagaren medges inte skjuts utan eleven. Skolskjutsorganisationen tillhandahåller inte ledsagare.

Familjehemsplacering och korttidsboende/avlastningshem

Elev i familjehem med Norberg som hemkommun kan medges skolskjuts mellan familjehemmet och skola. Elev med annan kommun som hemkommun men är familjehemsplacerad och går i skola i Norbergs kommun kan medges använda kommunens skolskjuts om hemkommunen

NORBERGS KOMMUN

förbinder sig ersätta kostnaden. Vid akuta tillfälliga placeringar, i exempelvis jourhem, kan skolskjuts inte medges.

Elev som regelbundet har insats via LSS i form av korttidsboende, avlastningshem eller stödfamilj, kan medges skolskjuts mellan korttidsboende, avlastningshem eller stödfamilj och skola. Skolskjuts mellan hem och korttidsboende, avlastningshem eller stödfamilj medges inte.

HVB-hem

Om en elev bor i ett HVB-hem har eleven vanligtvis kvar den folkbokförings-adress som eleven hade innan flytten. Eleven kan då beviljas skolskjuts till och från HVB-hemmet, men elevens hemkommun ansvarar för skolskjuts-kostnaden.

Resursskola

En elev som kommunen har valt att placera vid sin kommunala resursskola¹ har rätt till kostnadsfri skolskjuts om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet (10 kapitlet 32 § och 11 kapitlet 31 § skollagen). När en elev vid en resursskola ansökt om skolskjuts ska hemkommunen göra en helhetsbedömning av omständigheterna i det enskilda fallet.

När det gäller kommunala resursskolor inom skolformerna grundskola och anpassad grundskola beslutar kommunen om placering av en elev utifrån att eleven bedöms vara i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder (10 kapitlet 31 a § och 11 kapitlet 30 a § skollagen). Det är alltså inte elevens vårdnadshavares önskemål som är avgörande för en placering vid en resursskola, utan kommunens professionella bedömning. Det behöver inte ens vara elevens vårdnadshavare som ansökt om placeringen.

Ansökan kan göras av elevens rektor med medgivande från vårdnadshavare. Enligt förarbetena kan en elev vid en kommunal resursskola inom grundskolan eller anpassade grundskolan därmed inte anses ha valt att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat eleven (proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 73).

Specialskola

Elever i specialskolan² har rätt till de resor som krävs för utbildningen (12 kapitlet 25 § skollagen). Det gäller även elever som går i förskoleklass vid en specialskola (9 kapitlet 15 d § skollagen). Staten ska stå för kostnaderna för resorna. Det är Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) som beslutar om kostnadsfria resor för en elev i specialskolan (förordning SKOLFS 1991:39 om ersättning till vissa funktionshindrade elever m.fl. för resor).

¹ En resursskola är en skola som begränsar sitt mottagande till elever som behöver särskilt stöd. Resursskolor är inte en egen skolform utan ett möjligt sätt att organisera särskilt stöd. Anpassad grundskola är en egen skolform för barn mellan 7 och 16 år som har en intellektuell funktionsnedsättning eller en förvärvad hjärnskada.

² Specialskolan är till för elever som har en hörselnedsättning, synnedsättning, grav språkstörning eller kombinationer av flera funktionsnedsättningar och drivs av SPSM (Specialpedagogiska myndigheten).

Skolskjuts för elever i särskilda undervisningsgrupper, såsom Team 21 och Bryggan, kommer att behandlas utifrån samma regler som för specialskola.

Lovskola och extra studietid

Elev i obligatoriskt anordnad lovskola och frivilligt anordnad avräkningsbar lovskola kan få skolskjuts, om förutsättningarna för skolskjuts är uppfyllda. Samma bestämmelser om skolskjuts gäller som för grundskolan i övrigt (10 kapitlet 3, 32 och 40 §§ skollagen samt proposition 2016/17:156 En skyldighet att erbjuda lovskola, sidan 17– 18).

Särskild ansökan ska göras för skolskjuts till lovskola. Samma regler och riktlinjer gäller för skolskjuts till lovskola som för ordinarie skolgång.

Extra studietid är en del av utbildningen i grundskolan. I förarbetena har regeringen uttalat att kommunens skyldighet att under vissa förutsättningar erbjuda skolskjuts bör omfatta även elever som deltar i extra studietid. Elever ska inte behöva avstå från att delta i extra studietid för att de har en lång resväg till skolan (10 kapitlet 32 och 40 §§ skollagen samt proposition 2021/22:111 Mer tid till lärande – extra studietid och utökad lovskola, sidan 20).

Lov och studiedagar

Skolskjuts beviljas inte för resor under skollov och studiedagar, undantaget elever som har anmälts till lovskola.

Frivilliga och icke skolpliktiga aktiviteter

Grundregeln är att Norbergs kommun inte beviljar skolskjuts för resor till och från fritidshem, läsläsning och andra frivilliga aktiviteter som erbjuds på skolorna. Dessa aktiviteter är frivilliga och icke skolpliktiga verksamheter vid vilka det är vårdnadshavarens ansvar att lämna och hämta eleven.

Elevresor till gymnasieskola

Gymnasieelevernas resor mellan bostad och skola benämns elevresor. Gymnasieelever omfattas inte av rätten till kostnadsfri skolskjuts som regleras i skollagen. Däremot omfattas vissa gymnasieelever av lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor, vilket innebär att eleven kan ha rätt till visst bidrag för sina resor.

Hemkommunen står för kostnaderna för en elevs dagliga resor mellan bostaden och skolan om

- eleven har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen, dvs fram till och med utgången av det första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år (i och med att det är fram till den tidpunkten som studiehjälp enligt studiestödslagen kan lämnas (2 kapitlet 3 § studiestödslagen 1999:1395))
- eleven inte har uppnått åldern för att ha rätt till studiehjälp i form av studiebidrag enligt studiestödslagen, men i övrigt uppfyller villkoren för bidraget

- färdvägen är minst sex kilometer (1–2 §§ lag 1991:1110 om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor). Färdvägen avgörs utifrån den kortaste gång- och cykelvägen. Någon gräns för hur långa resor som ska ersättas finns inte i lagen. Avståndet ska beräknas från folkbokföringsadressen även om en elev har växelvis boende.

För elever folkbokförda i Norbergs kommun lämnas bidraget i form av ett skolkort som gäller för buss och tåg för studier inom Västmanlands län eller Avesta (Dalarnas län).

Information om hur och var man kan ansöka om bidrag finns på gymnasieskolans hemsida.

Annan kommun

Kontantbidragets omfattning

Vid studier på andra orter än Norberg har avtal med, så kan kontantbidrag erbjudas vid daglig pendling. Om bidrag för elevresor ges kontant beviljas maximalt 1/30 av prisbasbeloppet för varje hel kalender-månad som eleven har kostnader för resor mellan bostaden och skolan.

Inackorderingsbidrag

Hemkommunen ska lämna ekonomiskt stöd (ofta kallat inackorderingsbidrag) till elever som går i en gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola med offentlig huvudman, och som på grund av skolgången behöver inackordering. Inackorderingsbidraget ska avse boende, fördyrat uppehälle och resor till och från hemmet. Hemkommunens skyldighet att lämna inackorderingsbidrag gäller till och med första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år.

Hemkommunen är inte skyldig att lämna inackorderingsbidrag till

- elever som tagits emot i andra hand till ett nationellt program i gymnasieskolan enligt 16 kapitlet 47 § skollagen
- elever som tagits emot i andra hand till ett nationellt program i anpassade gymnasieskolan enligt 19 kapitlet 39 § skollagen
- elever som tagits emot i andra hand till programinriktat val som har utformats för en grupp elever eller till yrkesintroduktion som har utformats för en grupp elever enligt 17 kapitlet 19 § skollagen
- elever på Rh-anpassad utbildning
- utlandssvenska elever som får studiehjälp i form av inackorderingstillägg enligt studiestödslagen (1999:1395).

Det är inte specifikt reglerat vad som krävs för att en elev ska anses ha behov av inackordering för sin skolgång. Enligt en dom från Kammarrätten i Jönköping i mars 2022 får bedömningen ske mot bakgrund av det övergripande målet att främja tillgången till utbildning för alla ungdomar.

Hemkommunen kan utifrån bestämmelserna i skollagen besluta om egna riktlinjer för inackorderingsbidrag, exempelvis avseende maximal restid, som kan användas som utgångspunkt för att bedöma elevens behov. Prövningen av en elevs behov av inackordering behöver göras individuellt med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet.

Det går inte att utläsa någon skyldighet ur vare sig skollagen eller lagen om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor att hemkommunen skulle vara skyldig att ansvara för dagliga resor mellan inackorderingsbostaden och skolan när en elev bor inackorderad i en annan kommun.

Offentlig huvudman

En elev med lång skolväg, 50 kilometer eller mer, kan ansöka om och beviljas inackorderingsbidrag. Detta gäller om eleven går i en gymnasieskola med offentlig huvudman, vilket innebär att den drivs av en kommun eller en region. Är du antagen till en kommunal skola i en annan kommun på så kallat ”fri-sök” (andrahandsmottagande) utgår inte något inackorderingstillägg.

Inackorderingsbidraget ska bidra till kostnader för boende, dyrare uppehälle och resor till och från hemmet. En elev kan beviljas inackorderingsbidrag till och med första halvåret det år eleven fyller 20 år.

Inackorderingsbidrag kan också beviljas av medicinska eller sociala skäl. För att detta ska beviljas krävs ett intyg som styrker dessa skäl.

Villkor för inackorderingstillägg:

- Inackorderingstillägget utgår med 1/30 av prisbasbeloppet. Om eleven har mer än 50 mil (500 kilometer) mellan hemort och skolort (enkel resa) utgår ett extra tillägg med 500 kronor per månad
- Finns möjlighet att pendla, beviljas ej inackorderingstillägg om avståndet mellan hemort och skolort är mindre än 5 mil (50 kilometer)
- Eleven ska vara inackorderad på studieorten och ange sin inackorderingsadress på ansökningsblanketten
- Tillägget utgår för den tid inackorderingens varar, dock högst 9 månader per läsår, under tiden september – maj
- Första utbetalning sker tidigast i slutet av september
- Retroaktivt bidrag utbetalas för högst den termin då ansökan inlämnas
- Bidraget ska sökas inför varje nytt läsår

Det är ej möjligt att beviljas både inackorderingstillägg och pendlarkort.

Fristående huvudman

En elev i en gymnasieskola med fristående huvudman kan inte beviljas inackorderingsbidrag av kommunen. Istället kan eleven ansöka om att få inackorderingstillägg från Centrala studiestödsnämnden (CSN) enligt bestämmelser i studiestödslagen.

Studieavbrott

Vid studieavbrott eller andra förändringar (till exempel vid adressändring eller flytt) som kan påverka bidraget ska detta meddelas omgående till Norbergs kommun. Felaktigt utbetalda bidrag ska återbetalas.

Riksgymnasieverksamhet

Elever som går på de särskilda riksgymnasierna för rörelsehindrade samt döva och hörselskadade har rätt att få så kallat Rg-bidrag från staten, dvs CSN, för bland annat kostnader för resor.

Det finns inte någon skyldighet för hemkommunen att ge ekonomiskt stöd till hemresor, men det inackorderingsbidrag som lämnas från hemkommunen avser bland annat resor till och från hemmet.

Elever i gymnasieskolan som reser dagligen mellan sin bostad och skolan i Örebro kommun omfattas dock av lagen om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor. Det innebär att hemkommunen under vissa förutsättningar ska stå för kostnaderna för elevers dagliga resor mellan bostaden och skolan. Se 15 kapitlet 32 § och 18 kapitlet 30-31 §§ skollagen, lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor samt förordning (1995:667) om bidrag till vissa funktionshindrade elever i gymnasieskolan.

Ansökan och beslut

Ansökan

Vårdnadshavare ska lämna in ansökan om skolskjuts eller elevresa läsårsvis via avsedda e-tjänster som finns kommunens hemsida. Ansökningsperioden för att vara garanterade ett beslut inför läsårsstart är mellan 15 maj. Ansökningar inkomna efter 15 maj kommer att hanteras. Det kan dock dröja till efter läsårets start innan beslut meddelas, vilket innebär att vårdnadshavare kan behöva ombesörja transport för eleven till och från skolan på egen hand under läsårets första veckor.

E-tjänsten är öppen året om för att kunna ta emot ansökningar från elever som är nyinflyttade, flyttar under läsåret eller av andra anledningar som medför att eleven behöver söka skolskjuts under en pågående termin. Normal handläggningstid är upp till 14 dagar om inte skäl föreligger som gör att det tar längre tid. Besked sänds skriftligen till elevens vårdnadshavare. Handling inkommen senare än 15 maj kan innebära längre handläggningstid. Det är vårdnadshavarens ansvar att ombesörja transport till och från skolan under handläggningstiden. För elever och vårdnadshavare med skyddade personuppgifter görs ansökan via blankett. Blanketten tillhandahålls av kommunens skolskjutshandläggare, vars kontaktuppgifter finns på kommunens hemsida. Skolskjutshandläggaren omfattas av utbildningsnämndens sekretessområde.

NORBERGS KOMMUN

Det åligger vårdnadshavare att åberopa och styrka att behov av skolskjuts föreligger. Om elevens vårdnadshavare anser att vägen är trafikfarlig för eleven kan vårdnadshavare beskriva skolvägen i text och bild i samband med att ansökan om skolskjuts görs.

Elever som har särskilda behov utifrån olika anledningar, funktionsvariationer som påverkar förmågan att ta sig till skolan eller andra särskilda skäl ska beskrivas och tillstyrkas av skolans rektor.

Blivande gymnasieelever får information som anslås på grundskolan, hemsidan och skickas hem via Quiculum. Ansökan sker via VL:s hemsida.

Beslut

Det är barn- och utbildningsnämnden som ansvarar för att skolskjuts och elevresor anordnas för elever som har Norbergs kommun som hemkommun. Nämnden kan överlåta beslutsrätten i individuella ärenden till en eller flera tjänstepersoner i förvaltningen. Om nämnden överlåtit beslutsrätten står det angivet i aktuell delegationsordning från utbildningsnämnden vem nämnden har överlåtit beslutsrätten till. Enligt delegationsordning daterad 2026-01-01 (diarienummer KS KS 2025/0632) beslutar *handläggare skolskjuts* om skolskjuts enligt skollag och kommunala riktlinjer samt om elevresor för vissa elever i gymnasieskolan, då VL skolkort delas ut efter godkänd ansökan. Skolchef fattar beslut om belopp upp till 300 000 kronor gällande skolskjuts för elever i anpassade gymnasieskolan.

Beslut om skolskjuts meddelas vårdnadshavare skriftligt senast under juli månad, förutsatt att ansökan inkommit senast den 15 maj. I beslutet finns även information om var och när information om skolskjutsens genomförande finns tillgängligt. Generellt finns informationen tillgänglig senast veckan före skolstart och publiceras även på skolportalen.

Beslut meddelas även för de elever som inte blivit beviljade skolskjuts utifrån uppgifter angivna i ansökan.

Organisation och service

Kommunen kan fullgöra sin skyldighet även på andra sätt än att själv anordna skolskjutsen. Enligt förarbetena står det kommunen fritt att organisera skolskjutsverksamheten på lämpligt sätt med beaktande av bland annat trafikförhållandena.

Erbjudande och färdstätt

Skolskjuts

Skolskjuts innebär att kommunen ombesörjer att kostnadsfri resa anordnas från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka. Enligt förarbetena står det kommunen fritt att organisera skolskjutsverksamheten på lämpligt sätt med beaktande av

NORBERGS KOMMUN

bland annat trafikförhållandena. Norbergs kommun organiserar skolskjutsverksamheten främst genom kostnadsfri resa med kollektivtrafik. Vid särskilda omständigheter kan även förekomma någon form av upphandlad skolskjuts, till exempel separat skolskjuts eller särskild skolskjuts med taxi (gäller vanligen anpassad skolform). Samåkning är eftersträvansvärt med anledning av miljö- och ekonomiskäl. Kommunen bedömer vilken typ av skolskjuts en elev tilldelas.

I de fall linjetrafik inte förekommer inom avstånd som bedöms rimliga ordnas i första hand skolskjuts genom separat skolbuss. Skolskjutsen anordnas från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka.

Enskild skolskjuts med taxi samt ensamåkning sker utifrån individuell bedömning och prövning mot kriterierna för skolskjuts.

Enskild skolskjuts med taxi sker mellan hemmet, adressen där eleven är skriven och skolan.

Vissa undantag kan avtalas för elever i anpassad grundskola, anpassad gymnasieskola och för elever med särskilda behov. Bedömning görs i samråd med elevens rektor.

Övriga kriterier för servicenivå

Tillfälliga förändringar av tid och adress medges ej.

Elevresor till gymnasium

Organiseras genom VL kollektivtrafik.

Väntetider

Skolskjutstiderna anpassas inte till varje elevs skoltider. Skolskjutsen anordnas i anslutning till skoldagens början och slut, baserat på de start- och sluttider skolan lämnat in till skolskjutsorganisationen. Skolskjutsen tar inte hänsyn till eventuella håltimmar och inställda lektioner. Eftersom samordning av skolskjutsen sker kommer väntetider att uppstå.

Väntetiden ska hållas på en rimlig nivå. Kommunen strävar efter att ingen elev, varken före eller efter skolan, ska behöva vänta längre än:

- Årskurs F-3, cirka 20 minuter
- Årskurs 4–6, cirka 25 minuter
- Årskurs 7–9, cirka 30 minuter
- Gymnasiet, cirka 40 minuter

Elever som reser med linjetrafik och byter buss kan ha ytterligare väntetid vid bussbytet. Väntetiden vid bussbytet räknas inte in i ovanstående tider.

Anslutningstid beräknas med 20 minuter innan skoldagens början samt 20 minuter efter skoldagens slut. Anslutningstiden är den tid då eleven har möjlighet att ta av och på ytterkläder, hämta och lämna skolmaterial i elevskåp med mera. Anslutningstiden räknas inte in i väntetiden.

NORBERGS KOMMUN

Skolskjutsen måste inte anpassas exakt till varje elevs skoltider (proposition 2009/10:165 Den nya skollagen-för kunskap, valfrihet och trygghet, sidan 380-381 och RÅ 1995 referat 12).

Kommunen har frihet att i viss utsträckning samordna transportererna även om det leder till väntetider för vissa elever. Väntetiden får dock inte bli orimligt lång. Vad som kan vara en rimlig väntetid för en elev måste bedömas i varje enskilt fall.

Den sammanlagda restiden bör inte överstiga 60 minuter per tur. Undantag från detta kan förekomma.

Samåkning innebär att restiden kan bli längre och det kan innebära väntetider i samband med skoldagens början och slut. Skolan kan ha tillsynsansvar³ för eleven om det uppstår väntetid, men vid vilken specifik tidpunkt som förskolan ska anses ha tagit över tillsynsansvaret, respektive när tillsynsansvaret går tillbaka till barnets vårdnadshavare, är något som måste bedömas utifrån omständigheterna i det enskilda fallet.

Av- och påstigningsplats

Skolskjuts innebär normalt inte transport från dörr till dörr. De elever som erhåller skolskjuts kan bli hänvisade till en av- och påstigningsplats. Eleven hämtas och lämnas på den plats som bestämts av utföraren. Gångavståndet mellan elevens bostad och av- och påstigningsplats ska inte överstiga kilometergränserna som anges för beviljande av skolskjuts.

Skolskjuts anordnas från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka. Enligt förarbetena står det kommunen fritt att organisera skolskjutsverksamheten på lämpligt sätt med beaktande av bland annat trafikförhållandena (proposition 2009/10:165 Den nya skollagen-för kunskap, valfrihet och trygghet, sidan 380-381). Det finns inte något generellt hinder mot att elever exempelvis hänvisas till särskilda uppsamlingsplatser i hemmets respektive skolans närhet. Enligt förarbetena ska kommunen dock i det enskilda fallet särskilt beakta en elevs eventuella funktionsnedsättning och om behov finns hämta eleven vid elevens hem (proposition 2009/10:165 Den nya skollagen-för kunskap, valfrihet och trygghet, sidan 471-472). Vid den individuella prövningen med hänsyn till trafikförhållanden måste kommunen väga in bland annat elevens ålder och mognad samt vägsträckans trafikfarlighet. Bedömningen av trafikförhållandena bör, enligt en dom från HFD, vara densamma oavsett om den gäller rätten till skolskjuts överhuvudtaget eller om det är fråga om vägen mellan hemmet och en uppsamlingsplats (HFD 2023 referat 16). Utöver de faktiska trafikförhållandena ska även vårdnadshavarens tillsynsansvar vägas in i bedömningen av rätten till skolskjuts på grund av trafikförhållanden.

³ Det finns inga bestämmelser i skolans författningar om tillsynsansvaret för barn och elever. Men när ett barn är i förskolan, skolan eller fritidshemmet går tillsynsansvaret över från barnets vårdnadshavare till huvudmannen, som har det yttersta ansvaret för verksamheten. Det framgår av praxis från Högsta domstolen samt beslut från Skolinspektionen och Justitieombudsmannen (JO). Förskolan, skolan eller fritidshemmet måste se till att barnet får sina behov tillgodosedda, inte skadas, inte skadar något eller någon annan. Att kravet på tillsyn varierar beroende på barnets ålder, mognad och övriga omständigheter innebär i de flesta fall att ansvaret för tillsynen är större när det gäller barn som går i förskolan och skolans lägre årskurser. (Källor: 6 kapitlet 2 § föräldrabalken.)

NORBERGS KOMMUN

Säkerhet

Kommunen ansvarar för eleven från den stund eleven kliver in i skolskjuts-fordonet på morgonen till den stund eleven kliver av skolskjutsfordonet på eftermiddagen. Vid frågor kring eller anmärkningar på skolskjutsens utförande, kontaktas kommunens skolskjutssamordnare.

Norbergs kommun har en kollektiv olycksfallsförsäkring som gäller under elevens tid i skolan, samt under vägen till och från skolan oavsett färdväg.

Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för anordnande av skolskjutshållplatser samt för att eleverna undervisas om vad de ska göra för att undvika olyckor i samband med skolskjutsning. Utformning av den fysiska miljön runt hållplatser behöver ske i samråd med Kollektivtrafikmyndigheten.

Skolskjutsning ska när det gäller tidsplaner och färdvägar ordnas så att kraven på trafiksäkerhet tillgodoses (TSVFS 1988:17, 2§). Skolskjutsning ska ske trafiksäkert, till exempel genom särskilt anordnade hållplatser för att undvika olyckor i möjligaste mån. Nämnden ansvarar för att eleverna undervisas om vad de ska göra för att undvika olyckor i samband med skolskjutsning.

Förvaltningen ansvarar för att planera den upphandlade skolskjutsen och se till att transportörerna utför den samt ska när det gäller tidsplaner och färdvägar ordna så att kraven på trafiksäkerhet tillgodoses.

Säkerhetsbälte finns i samtliga fordon och ska ovillkorligen användas. Chauffören rapporterar till skolskjutsansvarig om någon inte använder bältet.

Transportören av upphandlad skolskjuts ansvarar för att utföra beställd transport med fordon enligt avtal avsedda för ändamålet. Transportören ansvarar för att framföra fordon enligt regelverk och på ett säkert sätt. Transportören och barn- och utbildningsförvaltningen har ansvaret för eleverna från det att de klivit på den upphandlade skolskjutsen till dess att de klivit av vid hemmet, skolan eller uppsamlingshallplats.

För skolskjuts som kommunen särskilt anordnar och som inte är av tillfällig natur gäller bland annat skolskjutsförordningen och Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning (förordning 1970:349 om skolskjutsning samt proposition 2009/10:165 Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet, sidan 380-381). Dessa författningar innehåller exempelvis bestämmelser om att på- och avstigningsplatser för skolskjutsning ska utformas så att olyckor i möjligaste mån undviks, att fordon som används vid skolskjuts ska vara utrustade på visst sätt samt om användning av bilbälte. Av föreskrifterna framgår vidare att kommunen ska se till att bestämmelserna om skolskjutsning efterlevs.

Vårdnadshavares och elevers ansvar

Tillsyn och säkerhet

Vårdnadshavare har ansvar för eleven mellan hemmet och plats där eleven kliver på eller av skolskjuts. Vårdnadshavare förutsätts förbereda och träna barnet för att klara sin skolväg på ett så bra säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att barnet måste följas till hållplats för skolskjuts, under så lång tid det krävs för att barnet ska klara det på egen hand.

Vårdnadshavare ansvarar för att informera sitt barn om bältesanvändning och allmänt om hur man uppträder i och runt fordonet. Vårdnadshavare ansvarar för att barnet har reflexer och/eller ficklampa.

Vårdnadshavare ansvarar för sitt barn från hemmet och tills barnet stiger på skolskjutsen, även under eventuell väntetid vid hållplatsen. Efter skoldagen övertar vårdnadshavare ansvaret när eleven stiger av skolskjutsen. Detta gäller även i de fall som eleven vid hemfärden väljer att stiga ur fordonet på annan plats än den överenskomna.

Ändrade förutsättningar

Vårdnadshavare ska omgående anmäla till kommunens skolskjutshandläggare om de förutsättningar som låg till grund för beslut att bevilja skolskjuts förändras, exempelvis byte av skola eller adress, förändring av andra behov. Ändrade förutsättningar kan leda till förändrat skolskjutsbeslut.

Särskild skolskjuts med taxi

Om en elev är sjuk eller ledig ansvarar vårdnadshavaren för att meddela detta till taxibolaget skyndsamt och senast 60 minuter innan.

Vid större och bestående förändring av en elevs beviljade skolskjutsschema ska vårdnadshavaren meddela taxibolaget och skolskjutshandläggaren om detta minst två vardagar innan aktuell förändring.

Skolskjuts med linjetrafik

Vid större och bestående förändring av en elevs beviljade skolskjutsschema ska vårdnadshavaren meddela skolskjutshandläggaren detta minst fem vardagar innan aktuell förändring.

Utebliven skolskjuts

Vite utgår ifall taxibolaget inte kör barnet. Det är en upphandlad tjänst och ska genomföras under alla försvårande omständigheter. Kommunen informerar då leverantören med hänvisning till avtalet och fakturerar sen leverantören.

Transportören har rätt att ställa in en transport om den inte kan genomföras på ett trafiksäkert sätt, till exempel på grund av väderlek, vägens skick eller vid arbetskonflikt och tekniska fel. Ersättningsskjuts anordnas inte. Någon ersättning från kommunen till privatpersoner för utebliven skolskjuts på grund av yttre omständigheter medges inte.

Vårdnadshavare ansvarar för att hålla sig uppdaterade om eventuella trafikstörningar. För information om försenad eller utebliven skolskjuts, kontakta;

För buss – VL:s kundtjänst, telefon 0771-22 40 00, trafikinformation på VL:s hemsida eller i appen VL.

I den mån det är möjligt kommuniceras information om försenad/inställd skolskjuts via skolans lärplattform. Elever som befinner sig på skolan och önskar kontakta en vårdnadshavare kan få hjälp med detta av skolpersonalen.

Morgontur

Är skolskjutsen inställd eller försenad med mer än 20 minuter (eleven ska vänta på hållplatsen/upphämningsplatsen i minst 20 minuter, efter angiven avgångstid) ansvarar vårdnadshavare för transport av eleven till skolan. Eleven får stanna hemma, under vårdnadshavares ansvar, om denne inte kan ta sig till skolan på något annat sätt. Vårdnadshavaren ansvarar för att anmäla frånvaron till skolan.

I fall då det finns risk för mer långvariga trafikavbrott informerar skolskjutshandläggare berörda elevers vårdnadshavare så snart det är möjligt. Tills dess att alternativ skolskjuts finns tillgänglig får barnet stanna hemma under vårdnadshavares ansvar om eleven inte kan ta sig till skolan på något annat sätt.

Eftermiddagstur

Skolorna har tillsynsansvar för respektive skolas elever till dess att de klivit på sin skolskjuts eller att vårdnadshavare har hämtat eller gett eleven tillåtelse att lämna skolan. Skolan har rutiner för inställda eller försenade turer.

Skolan har ansvar för tillsynen av eleverna under hela skoldagen, vilket även inkluderar raster, men ansvaret kan också gälla under en viss tid före dagens första lektion och efter dagens sista lektion. Hur långt tillsynsansvaret sträcker sig beror på de lokala förhållandena. Om exempelvis en buss med elever regelbundet kommer till skolan 15 minuter före den första lektionen får skolan, enligt JO, anses ha tillsynsansvar för eleverna under den tiden (JO:s ämbetsberättelse 1977/78 sidan 344).

Skolskjuts med linjetrafik

Vårdnadshavare till elev som reser med kollektivtrafiken kan begära ersättning för utlägg från VL, till exempel milersättning, om de skjutsar eleven till skolan i samband med förseningar som överstiger 20 minuter eller vid inställda turer. Dock utgår inga förseningsersättningar för resande

med skolkort eller på avgiftsfria linjer. För mer information besök VL:s hemsida eller kontakta VL:s kundtjänst, telefon 0771-22 40 00.

Vid missad skolskjuts

Om eleven missar sin skolskjuts är vårdnadshavaren ansvarig för att eleven kommer till respektive från skolan. Det är enbart om eleven inte hinner till skolskjuts hem på grund av undervisningstid som det är skolans skyldighet att anordna transport för eleven till den bestämda hållplatsen eller uppsamlingsplatsen. Om eleven är försenad till hållplatsen och därmed missar skolskjutsen beviljas inte någon extratur.

Tappat skolskjutskort

Skolskjutskortet är personligt och ska hanteras som en värdehandling. Det första skolskjutskortet som eleven får är gratis.

Skadegörelse och störande av ordning

Elev som stör ordningen skall åtföljas av förälder eller annan vuxen tills förbättring skett. Avstängning från skolskjuts kan ske med stöd av Kommunstyrelsens beslut.

En elev som skadar fordon eller inredning i samband med skolskjuts kan bli skyldig att betala skadestånd. Av skadeståndslagen framgår att den som uppsåtligen eller av vårdslöshet vållar person- eller sakskada ska ersätta skadan, dock med vissa undantag. Den som inte har fyllt 18 år ska ersätta skadan i den mån det är skäligt med hänsyn till hans eller hennes ålder och utveckling, handlingens beskaffenhet, föreliggande ansvarsförsäkring och andra ekonomiska förhållanden. En vårdnadshavare som har vårdnaden om ett barn ska med ett begränsat belopp ersätta bland annat personskada eller sakskada som barnet vållar genom brott. Oaktsam skadegörelse täcks av barnets hemförsäkring. Är barnet under 12 år täcks även skadegörelse som skett uppsåtligen eller av grov oaktsamhet.

Synpunkter och klagomål

Vid klagomål eller synpunkter på verksamheten uppmanas att i första hand vända sig till berörd personal, och först om man inte får gehör vända sig till berörd rektor. Får man inte gehör där heller blir nästa steg att kontakta skolchef och till sist Skolinspektionen. Instruktioner och e-tjänster finns på kommunens hemsida. Enligt avtal sak kollektivtrafikmyndigheten tillhandahålla aktuell statistik över trafikutbud, resandet och kundnöjdhet.

Överklagande

Vad som kan överklagas

Enligt Skollagen 28 kap 5 § 5 punkten får beslut angående skolskjuts överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslut om skolskjuts för elev som går i av kommunen planerad grundskola och anpassad grundskola kan överklagas genom så kallat förvaltningsbesvär. Den som vill överklaga ska adressera överklagan till förvaltningsrätten i Uppsala och skicka den till Västerås kommun barn- och utbildningsförvaltningen inom tre veckor från det datum beslutet mottagits. Kommunen har möjlighet att ompröva sitt beslut eller skicka överklagan vidare till förvaltningsrätten i Uppsala.

Beslut om skolskjuts för elev som gjort eget val av skola kan överklagas till förvaltningsrätten genom så kallad laglighetsprövning. Den som vill överklaga kan skicka en skrivelse direkt till förvaltningsrätten i Uppsala inom tre veckor från det datum då beslutet justerats och anslagits på kommunens anslagstavla.

Beslut om övriga elevtransporter kan i specifika fall överprövas av politisk nämnd och därefter bli överklagningsbart genom så kallad laglighetsprövning i förvaltningsrätten.

Hur en överklagan går till

Ett överklagande av ett beslut ska göras skriftligen och ges in direkt till förvaltningsrätten (3–4 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) och 43–44 §§ förvaltningslagen (2017:900)).

Kravet på skriftlighet innebär att det inte räcker med att den klagande muntligen meddelar exempelvis en huvudman att hen är missnöjd med ett beslut. I sådana fall bör klaganden upplysas om att ett överklagande måste göras skriftligen.

I överklagandet ska den som överklagar ange vilket beslut som överklagas och på vilket sätt hen vill att beslutet ändras. När det gäller överklaganden till förvaltningsrätten finns ytterligare bestämmelser om vilka uppgifter ett överklagande ska innehålla i 3-4 §§ förvaltningsprocesslagen.

Ett överklagande genom förvaltningsbesvär ska ha kommit in till beslutsmyndigheten inom tre veckor från den dag då den klagande fick del av beslutet (44 § förvaltningslagen 2017:900).

Ett beslut ska överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats. I förordningen om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet med mera (1977:937) anges vilka orter som ingår i respektive förvaltningsdomstols domkrets (14 § lagen 1971:289 om allmänna förvaltningsdomstolar och förordningen). Västmanlands län hör till förvaltningsrätten i Uppsala.

Telefon, växel: 018-431 63 00

E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se

Besöksadress: Stationsgatan 12, Uppsala

Postadress: Box 1853, 751 48 Uppsala

De har en e-tjänst på sin hemsida (<https://www.domstol.se/forvaltningsratten-i-uppsala/>) för att skicka handlingar digitalt.

Definitioner

Elevresa: Avser gymnasieelevers resa mellan bostad och skola. Elever i gymnasieskolan kan ha rätt till ekonomiskt stöd från hemkommunen för vissa kostnader som kan uppstå under skolgången, till exempel för dagliga resor till och från skolan.

Hemkommun: Med en persons hemkommun avses i skollagen den kommun som personen är folkbokförd i (29 kapitlet 6 § skollagen). För den som är bosatt i landet utan att vara folkbokförd här avses med hemkommun den kommun som denne stadigvarande vistas i. Om en person saknar stadigvarande vistelseort är hemkommunen den kommun som personen för tillfället uppehåller sig i. Detsamma gäller den som har skyddad folkbokföring enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481).

Prisbasbelopp: Ett belopp som regeringen beslutar om varje år och som hänger samman med det allmänna prisläget. Prisbasbeloppet används bland annat vid beräkning av bidrag till elevresor, men också för att beräkna exempelvis studiemedel och föräldrapenning.

Resursskola: En resursskola är en skola som begränsar sitt mottagande till elever som behöver särskilt stöd (9 kapitlet 17 §, 10 kapitlet 31 a och 35 §§, 11 kapitlet 30 a och 34 §§ och 15 kapitlet 33 § skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 37 och 125-126). Resursskolor är ofta små skolenheter som vanligen kännetecknas av anpassade lärmiljöer med små elevgrupper och hög personaltäthet.

Skolkommun: Kommun där elevens skola är placerad.

Skolkort/Skolskjutskort: Ett buss- eller tågkort som gäller för resor till och från skolan.

Skolskjuts: De transporter för elever i förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan som av hemkommunen anordnas från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka.

Referenser

Handböcker

Skolskjutshandboken, SKL (numera SKR), 2014

Föreskrifter

Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter (1988:17) om skolskjutsning (TSVFS)

Förordningar

Förordning (1995:667) om bidrag till vissa funktionshindrade elever i gymnasieskolan

Förordning (SKOLFS 1991:39 ändr. SKOLFS 2001:17) om ersättning till vissa funktionshindrade m.fl. för resor

Förordning (1991:931) om statsbidrag till särskilda insatser på skolområdet

Förordning (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m.

Förordning (1970:340) om skolskjutsning

Lagar

Folkbokföringslag (1991:481)

Förvaltningslag (2017:900)

Förvaltningsprocesslag (1971:291)

Lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291) SFS 2013:86

Lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291) SFS 1994:436

Föräldrabalk (1949:381)

Kommunallag (2017:725)

Lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor

Lag (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar

Skollag (2010:800)

Socialförsäkringsbalk (2010:110)

Socialtjänstlag (2025:400)

Studiestödslag (1999:1395)

Propositioner

Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet (2009/10:165)

Fjärrundervisning, distansundervisning och vissa frågor om entreprenad (prop. 2019/20:127)

En skyldighet att erbjuda lovskola (prop. 2016/17:156)

Mer tid till lärande – extra studietid och utökad lovskola (prop. 2021/22:111)

Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd (prop. 2021/22:156)

Växa med kunskaper – om gymnasieskolan och vuxenutbildningen (1990/91:85)

Högsta förvaltningsdomstolen

Dom 2013-12-04, mål nr 7298-12

HFD 2023 referat 4

HFD 2023 referat 16

HFD 2014 referat 34

HFD 2013 referat 77

RÅ 2002 referat 91

RÅ 1995 referat 12

Skolinspektionen

Beslut 2018-05-18 dnr 41-2017:10970